

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť P. H., T., toho času vo väzbe väzby L., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia základných práv a slobôd podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tpo 37/2007, ako aj jeho rozhodnutím sp. zn. 6 Tpo 37/2007 z 20. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2007 doručená sťažnosť P. H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv a slobôd podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej

len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tpo 37/2007, ako aj jeho rozhodnutím sp. zn. 6 Tpo 37/2007 z 20. septembra 2007 o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Tp 110/2007 zo 17. júla 2007, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal porušenie jeho „ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy“.

Zo sťažnosti vyplýva, že:

1. „Dňa 1. 5. 2007 bolo sťažovateľovi vyšetrovateľom KR PZ, ÚJKP v T. podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie pre skutok, ktorý je právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Tr. zák (...).

Uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. Tp 65/07 zo dňa 3. 5. 2007 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. (...)

2. O prepustenie z väzby požiadal sťažovateľ podaním zo dňa 6. 7. 2007, žiadosť bola zamietnutá uznesením Okresného súdu v Trnave č. k. Tp T 110/07 zo dňa 17. 7. 2007.

Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť.

O sťažnosti sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 6 Tpo 37/2007 zo dňa 20. 9. 2007 tak, že ju zamietol.“

3. Sťažovateľ ďalej uviedol, že „(...) svoju sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe odôvodnil a uviedol všetky skutočnosti, ktoré považoval za nezákonné.

Krajský súd v Trnave sa nimi vôbec nezaoberal, s argumentáciou sťažovateľa sa nevysporiadal, jeho rozhodnutie je arbitrárne“.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa v sťažnosťou napadnutom uznesení „*nezaoberal písomnými dôvodmi sťažnosti sťažovateľa a rozhodol inak ako v prípade spolupáchatel'a sťažovateľa obvineného rovnakým uznesením vyšetrovateľa z rovnakého trestného činu, na rovnakom skutkovom základe a ktorý bol vzatý do väzby z rovnakých dôvodov ako sťažovateľ a rovnakým uznesením*“.

3.1 Podľa názoru sťažovateľa týmto postupom porušil krajský súd „*v rozhodovaní o väzbe čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy*“, (tieto právne normy v sťažnosti citoval, pozn.).

3.2 Sťažovateľ k namietanému postupu krajského súdu ešte uviedol, že „*sa ďalej domnieva, že v tomto konaní bol porušený aj článok 46 ods. 1 ústavy..., aj... článok 36 ods. 1 listiny..., tiež článok 6 ods. 1 dohovoru...*“.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nasledovne: „*Konaním Krajského súdu v Trnave o žiadosti o prepustení z väzby sťažovateľa, v trestnej veci sťažovateľa vedenej na Krajskom súde v Trnave pod č. k. 6 Tpo 37/2007 v súvislosti s rozhodnutím tohto súdu zo dňa 20. 9. 2007, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.*

Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 6 Tpo 37/2007 zo dňa 20. 9. 2007 sa zrušuje.“

Súčasne požiadal o náhradu trov konania.

II.

Z obsahu príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi (a ďalším trom páchatel'om) bolo uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v T. (ďalej len „*krajské riaditeľstvo*“) sp. zn. ČVS: KRP-

31/OVK-TT-2007 z 1. mája 2007 začaté trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi formou spolupáchateľstva podľa § 20k a § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona. Na návrh Krajskej prokuratúry v T. (ďalej len „krajská prokuratúra“) z 2. mája 2007 boli obvinení sťažovateľ a S. D. uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 65/2007 z 3. mája 2007 vzatí do väzby. Sťažovateľ podaním zo 6. júla 2007 adresovaným krajskému riaditeľstvu požiadal o prepustenie z väzby. Okresný súd uznesením sp. zn. Tp 110/07 zo 17. júla 2007 jeho žiadosť zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 30. júla 2007 sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 Tpo 37/07 z 20. septembra 2007 tak, že ju zamietol.

A.

Obrana sťažovateľa (vyplývajúca zo žiadosti o prepustenie z väzby a sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu) spočívala ako tvrdil v

- 1. nezákonnosti zabezpečených dôkazov. Podľa sťažovateľa *„Zo zápisnice o obhliadke miesta činu zo dňa 30. 4. 2007 vyplýva, že dôkaz proti mne – sáčok z priehľadného igelitu s práškom hnedastej farby – bol nájdený pri prehliadke stromoradia agátov pri hlavnej ceste v smere na obec R. z T.“*

Získanie tohto dôkazu malo byť podľa názoru sťažovateľa v rozpore s § 101 ods. 1 a § 103 ods. 1 Trestného poriadku, a takto zabezpečený dôkaz nemal byť, resp. vôbec nemohol byť v trestnom konaní proti nemu použitý. Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ tvrdí, že *„Trestné stíhanie proti mne nie je vedené riadnym procesným postupom, lebo samotné trestné stíhanie sa opiera o nezákonné zaobstaranie dôkazov, keď vykonaná prehliadka pozemku, ktorou boli dôkazy proti mne zaobstarané bola uskutočnená protizákonným, aj protiústavným spôsobom...“*

- 2. nedostatočnom odôvodnení a z toho vyplývajúcej neexistencii dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

2.1 Sťažovateľ tvrdí, že „Dôvody väzby podľa písm. a) § 71 ods. 1 Tr. por. sú u mňa dané podľa rozhodnutia Krajského súdu... zo dňa 14. 5. 2007 preto, lebo mi hrozí vysoký trest.

Iba poukázanie na skutočnosť, že som stíhaný pre skutok, pre ktorý mi hrozí vysoký trest, nie je dôvodom na väzbu...“.

2.2 Podľa názoru sťažovateľa „dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. nie je daný a v súvislostiach ako ich uzavrel súd ani zo zákona daný byť nemôže, nebol som v týchto súvislostiach z ničoho obvinený“. Tvrdenie krajského súdu „že z dôkazov vyplýva, že som si predmetnou činnosťou mal privyrábať a podieľať sa na nej dlhší čas“ považuje sťažovateľ za nepreukázané.

Podľa sťažovateľa „Súd neoznačil z akých dôkazov vyplýva, že som si predmetnou činnosťou mal privyrábať a podieľať sa na nej dlhší čas, preto sa k tejto časti ani nemôžem vyjadriť a neviem prečo je to u mňa okolnosť odôvodňujúca dôvod väzby.

Tiež poukázanie súdu na dôkazy – mikroténové vrečko a 5 papierových skladačiek, o ktoré súd svoje zistenia v súvislosti s dôvodom väzby oprel, nenasvedčujú tomu, že by som spáchal trestný čin, nič zakázané som v byte nemal, v súvislosti s týmto mi dokonca ani nebolo vznesené obvinenie, preto to súd nemôže používať vo vzťahu k odôvodneniu dôvodu väzby“.

B.

1. Uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva z 1. mája 2007 bolo začaté trestné stíhanie sťažovateľa a ďalších troch spolupáchateľov „ako obvinených za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 172 ods. 1, písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona....“.

V odôvodnení svojho rozhodnutia vyšetrovateľ Policajného zboru uviedol, že „Trestné stíhanie bolo začaté uznesením vyšetrovateľa UJKP KR PZ T. ČVS: KRP-31/OVK-TT-2007 zo dňa 26. 4. 2007. Obvinenie bolo vznesené na podklade

spisového materiálu najmä zo zápisníc o vykonaní domovej prehliadky, zápisnice o OMČ nálezu omamných a psychotropných látok na mieste, ktoré označil T. H., zápisnic o výsluchu zadržaného podozrivého S. D., P. H., Ž. K., B. B., D. B., zápisníc o výsluchu svedkov T. H., D. J., S. D., Ž. K., M. T., D. B., J. H., predbežného odborného vyjadrenia KEU PZ B. je dostatočne zistené, že dňa 30. 04. 2007 po predchádzajúcej vzájomnej dohode medzi T. H., P. H., S. D., D. J. o prebratí drogy heroín v katastrálnom území mesta S. o ktorom presnom mieste vedel dopredu S. D., ktorý toto miesto označil a oznámil P. H., T. H. a D. J. v dopoludňajších hodinách odišli S. D. sám na osobnom motorovom vozidle značky Seat nezisteného evidenčného čísla, P. H. na osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Fábria, evidenčného čísla (...) a T. H. na osobnom motorovom vozidle zn. Wolkswagen variant modrej farby nezisteného evidenčného čísla, ktoré viedol D. J., všetci išli v poradí za sebou a pred miestom, kde sa droga heroín nachádzala v podozrení, že ich sleduje polícia sa rozdelili, S. D. odišiel s vozidlom na nezistené miesto, P. H., ktorý išiel s vozidlom ako prvý zastal pri dopravnej značke, neznámeho označenia na doposiaľ nezistenom mieste pred mestom S. a nakoľko vedel od S. D. presne, že tu je ukrytá pre D. ako odberateľa táto droga, ukázal na toto miesto T. H., ktorý zastal s vozidlom za ním, T. H. následne nato vystúpil z vozidla, prišiel k označenému miestu, kde zobral vrečko v ktorom bola droga zabalená, zobral ju do vozidla zn. Wolkswagen variant na ktorom prišiel, pričom po dohode sa mali všetci stretnúť v meste Trnava, kde drogu mal odovzdať T. H. spoločne s P. H., S. D. ako distribútorovi začo mali dostať finančnú odmenu, avšak po ceste v smere obce R. na T. prešli na príkaz P. H. na poľnú cestu v tomto katastri, s tým aby drogu niekde uschovali, nakoľko ich sleduje polícia, toto T. H., ktorého viezol D. J. aj urobili, na tejto poľnej ceste zastali pri stromovom poraste, kde T. H. ukryl drogu pod strom a s vozidlom pokračovali na T., pričom D. J. keď zbadal policajtov, vyložil T. H. z vozidla a odišiel preč a následne nato bol T. H. zadržaný políciou a dobrovoľne ukázal miesto, kde drogu uschoval a podrobne opísal celý priebeh prevzatia drogy až do jeho zadržania pri výsluchu postavení svedka, vykonanou expertíznou metódou kapilárnej chromatografie na kolóne ULTRA-1 s použitím hmotnostne spektrometrického detektora a metódou kapilárnej plynovej chromatografie na kolóne DB-1 s použitím plameňovo jonizačného detektora bolo zistené, že mikroténové vrečko zaistené na mieste, ktoré ukázal T. H. obsahovalo 99,28 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu s priemerným

zastúpením účinnej látky 9,1 % hmotnostného (vyjadrené ako voľná báza). Z uvedeného množstva možno pripraviť 452 až 903 obvykle jednorazových dávok drogy, čo predstavuje hodnotu najmenej 135 600,-Sk podľa vyjadrenia národnej protidrogovej jednotky Prezídia policajného zboru v B., pričom heroín je zaradený v zmysle zákona národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam je dostatočne preukázané, že obvinení S. D., P. H., T. H., D. J. svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1, písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona...“.

2. Na základe návrhu krajskej prokuratúry z 2. mája 2007 okresný súd uznesením sp. zn. Tp 65/07 z 3. mája 2007 vzal obvinených S. D. a sťažovateľa podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a), a c) Trestného poriadku. Po citácii odôvodnenia návrhu krajského prokurátora (vychádzajúceho zo skutkového základu už uvedeného v bode 1) sudkyňa okresného súdu pre prípravné konanie svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že: „(...) preskúmala návrh Krajskej prokuratúry v Trnave, oboznámila sa s pripojeným vyšetrovacím spisom, vypočula obvinených a dospela k záveru, že sú tu dané dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. poriadku. Dospela k záveru, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané a majú znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných, psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov. ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr. zákona a je dôvodné podozrenie, že tieto skutky boli spáchané obvinenými S. D. a P. H.“

Po citovaní ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku sudkyňa uviedla, že „Pokiaľ ide o obvinených S. D. a P. H., z doposiaľ zabezpečených dôkazov vyplýva, že obaja obvinení sa dopúšťali konania tak, ako je to uvedené v uznesení o vznesení obvinenia po dlhšiu dobu, hrozí im vysoký trest a je tiež aj dôvodná obava v prípade, ak budú ponechaní na slobode, že budú pokračovať v páchaní tejto trestnej činnosti.

S prihliadnutím k týmto skutočnostiam, dospela sudkyňa pre prípravné konanie k záveru, že sú tu konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. poriadku...“.

3. O sťažnosti sťažovateľa (pozri bližšie body A 1, A 2 tejto časti odôvodnenia) proti rozhodnutiu okresného súdu rozhodol krajský súd sťažnosťou napadnutým uznesením sp. zn. 6 Tpo 37/07 z 20. septembra 2007, z ktorým sťažovateľovu sťažnosť zamietol a odôvodnil nasledovne: *«Uznesením Okresného súdu v Trnave pod sp. zn. Tp 110/07 zo dňa 17. 7. 2007 bola podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietnutá žiadosť obv. P. H., o prepustenie z väzby na slobodu. Z odôvodnenia uznesenia súdu I. stupňa vyplýva, že k negatívnemu rozhodnutiu dospel tento (súd) potom, čo skonštatoval, že u obvineného P. H. pretrvávajú dôvody väzby uvedené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. (...)*

Podľa názoru okresného súdu doteraz vykonané dokazovanie vo veci nasvedčuje tomu, že bol spáchaný skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Predmetný skutok napĺňa znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných, psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr. zák. Samotný obv. P. H. sa počas výsluchu v pozícii obvineného odmietol k veci vypovedať, avšak z dôkazov zhromaždených v spisovom materiáli vyplýva, že na posudzovanej trestnej činnosti sa mal zúčastniť. Jeho participáciu na ňom dosvedčuje T. H.

Vzhľadom na charakter spáchaného skutku, keďže sa jedná o obzvlášť závažný zločin, je podľa zdôvodnenia súdu I. stupňa objektivizovaný záver pre ponechanie obvineného P. H. vo väzbe z dôvodov ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por.; keďže objektívne pretrváva obava, že prepustením na slobodu ujde, alebo sa bude skrývať v úmysle vyhnúť sa trestnej zodpovednosti za spáchanie skutku kladeného mu za vinu.

Rovnako je v zmysle dôvodov I. stupňového rozhodnutia objektivizovaná obava, že v prípade prepustenia na slobodu bude v trestnej činnosti pokračovať, čím je daný dôvod väzby „preventívnej“ uvedený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Samotné dôvody „preventívnej väzby“ v uznesení súdu I. stupňa bližšie rozvedené nie sú, čo je potrebné súdu I. stupňa vytknúť. Pri dôslednom preskúšaní napadnutého uznesenia zo strany odvolacieho súdu je potrebné konštatovať, že v tejto časti je

rozhodnutie súdu I. stupňa do značnej miery paušálne.

Proti uzneseniu súdu I. stupňa podal sťažnosť obvinený P. H., ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu, v zákonom stanovenej lehote.

V odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že počas prípravného konania došlo zo strany policajných orgánov k viacerým porušeniam zákona, takto sa malo stať aj pri ohliadke miesta činu zo dňa 30. 4. 2007, kedy mal byť nájdený sáčok z priehľadného igelitu, hnedastej farby. Pri vykonávaní samotnej ohliadky sa malo postupovať v rozpore s ustanovením § 101 ods. 1 Tr. por. a teda takýto dôkaz nie je možné v konaní použiť, keďže bol získaný nezákonným spôsobom. V tomto smere poukázal aj na rozsudok NS SR pod sp. zn. 4 Tz 9/2006 ako i rozhodnutie Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 3To 132/04 zo dňa 2. 12. 2004, keďže orgány činné v trestnom konaní môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní, pričom tak postupované nebolo, naviac rozhodnutie súdu I. stupňa je nedostatočne odôvodnené pri objektivizovaní dôvodov väzby. Navrhol preto aby bol prepustený z väzby na slobodu.

Napokon požiadal, aby krajský súd, ktorý súčasne rozhodoval o sťažnosti spoluobvineného S. D., v prípade rozhodnutia v jeho prospech, súčasne rozhodol v súlade so zásadou beneficium cohaesionis aj v prospech neho (P. H).

Na podklade písomne podanej sťažnosti odvolací súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, tiež konanie predchádzajúce vydaniu výroku napadnutého uznesenia, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Odvolací súd plniac si na podklade podanej sťažnosti prieskumnú povinnosť síce konštatuje, že rozhodnutie súdu I. stupňa, ktorým zamietol žiadosť obvineného P. H. o prepustenie z väzby je v odôvodnení čo do náležitého zdôvodnenia „preventívnych“ dôvodov väzby nedostatočné, avšak z hľadiska vecného je správne.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci pretrvávajú u obvineného P. H. dôvody väzby uvedené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., ktoré sú dané skutočnosťami, na ktoré poukazuje aj samotné rozhodnutie súdu I. stupňa. Objektivizované sú dôvodnou obavou, že by v prípade prepustenia na slobodu obvinený mohol mať dosiahnutie účelu trestného konania vyháňaním sa trestnému stíhaniu, keďže je dôvodne podozrivý zo spáchania obzvlášť závažného zločinu, pri ktorom mu hrozí v prípade uznania

viny trest odňatia slobody v trvaní 10-15 rokov.

Dôvody „preventívnej“ väzby sú podľa zistení odvolacieho súdu konkretizované obavou z pokračovania v trestnej činnosti v prípade prepustenia na slobodu, ktoré vyplývajú predovšetkým z toho, že na prešetrovanej trestnej činnosti, sa malo zúčastniť viacero osôb, pričom v samotnom postavení obvinených vystupujú okrem P. H. ďalšie tri osoby, kde sú aj osoby, ktoré sú priamo závislé na omamných látkach, čo spolu so skutočnosťou, že si posudzovanou trestnou činnosťou mali zabezpečovať aj prostriedky k obžive, túto hrozbu ešte väčšmi zvyrazňuje.

K návrhu obvineného aby v jeho prípade došlo k uplatneniu zásady benefícia cohasesionis, považuje tunajší súd za potrebné uviesť, že táto zásada sa zásadne uplatňuje len pri rozhodovaní vo veci samej (teda v štádiu, keď sa rozhoduje o vine a treste). V konkrétnom prípade odvolací súd preskúmaval len existenciu dôvodov väzby u obvineného, pričom tieto (dôvody väzby) je v zmysle zákona potrebné skúmať individuálne u každého obvineného vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu.»

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v danom prípade krajského súdu ako väzobného súdu rozhodujúceho v trestnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom odmietnutia sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť okrem iného aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02, IV. ÚS 66/02), a tiež absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených základných práv a slobôd rozhodnutím krajského súdu preto, že *„sa nezaoberal písomnými dôvodmi sťažnosti sťažovateľa...“*, hoci *„svoju sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe odôvodnil a uviedol všetky skutočnosti, ktoré považoval za nezákonné“*. Na uvedené skutočnosti sťažovateľ poukazoval v žiadosti o prepustenie z väzby zo 6. júla 2007 a aj v sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bola táto žiadosť zamietnutá a o ktorej rozhodol krajský súd, pričom podľa tvrdenia sťažovateľa krajský súd sa týmito dôvodmi nezaoberal a vyvodil záver, že *„... sťažnosť obvineného nie je dôvodná“*, čo sťažovateľ považuje za *„postup v ktorom absentuje zákonne a ústavné konformné odôvodnenie väzby“* na základe čoho považuje rozhodnutie krajského súdu za *„arbitrárne“* (pozri bližšie bod 3 v I. časti odôvodnenia).

Z obsahu čl. 17 ods. 2 ústavy možno vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbaviť niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (Trestný poriadok a Trestný zákon). Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy.

Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje pri väzbe také práva, akými sú napríklad: právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou“ (I. ÚS 100/04).

Ústavný súd z uznesenia vyšetrovateľa krajského riaditeľstva z 1. mája 2007 zistil právne relevantné skutočnosti (pozri bod B 1 v II. časti odôvodnenia) z ktorých vyplýva, že u sťažovateľa je dôvodné podozrenie, že naplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona, z rozhodnutí všeobecných súdov (pozri body B 2 a B 3 v II. časti odôvodnenia) aj skutočnosť, že sťažovateľ bol pozbavený osobnej slobody na základe dodržania dvoch nevyhnutných zákonných podmienok v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy, t. j. je vo väzbe zo zákonného dôvodu (začaté trestné stíhanie pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin) a spôsobom zodpovedajúcim zákonu (dodržaný postup podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku).

Na základe uvedeného niet príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 37/07 z 20. septembra 2007 a namietaným porušením základných práv a slobôd sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Vo veci sťažovateľa však nešlo o taký prípad majúci za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď sťažovateľ podal proti rozhodnutiu okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa. Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom rozhodnutia krajského súdu nie je dôkazom jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 37/2007 z 20. septembra 2007 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na jeho výrok a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom podľa čl. 46 až 50 ústavy, tiež nezistil, že by záver krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie jeho záverov.

Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd v rámci rozhodovania o jeho sťažnosti porušil ním označené základné práva, pretože sa nezaoberal dôvodmi jeho sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že čl. 46 ods. 1 ústavy (a aj čl. 36 ods. 1 listiny) poskytuje ochranu jednak právu na prístup k súdu a jednak právu na spravodlivý proces, ktorého ochranu zaručuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivý proces garantuje aj určitú kvalitu súdneho konania najmä v podobe procesných záruk spravodlivého procesu. Súčasťou procesných záruk spravodlivého

súdneho konania je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého v odôvodnení uznesenia treba, ako to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán riadil pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na základe ktorých podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti. Už zo samotnej dikcie ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku vyplýva, že len ako príklad uvádza obsah odôvodnenia zdôrazňujúc pritom povahu veci. Všeobecný súd teda nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivý proces.

Vychádzajúc z týchto úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a tvrdým porušením základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

Krajský súd sa vysporiadal v rámci konania o väzbe s relevantnými tvrdeniami sťažovateľa vzťahujúcimi sa na toto konanie, odstránil vytýkané nedostatky v rozhodnutí prvostupňového súdu, najmä odôvodnil pretrvávanie väzby, t. j. existenciu dôvodov väzby sťažovateľa podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku (pozri bod B 3 v II. časti odôvodnenia).

Obsah odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zákonný a ústavne konformný, je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny a neosvedčuje okolnosti majúce za následok sťažovateľom namietané porušenie jeho práv.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že konanie krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 6 Tpo 37/07 a najmä jeho rozhodnutie z 20. septembra 2007 z právneho hľadiska nemá účinky takého konania a aj rozhodnutia, ktoré by boli spôsobilé porušiť označené základné práva a slobody sťažovateľa, a preto bola sťažnosť odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pôsobnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého sťažovateľ namietal porušenie svojho práva, sa vzťahuje iba na konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia. O oprávnenosti trestného obvinenia sa rozhoduje v trestnom konaní, s ktorým súvisí, predchádza mu alebo po ňom nasleduje rad konaní alebo rozhodnutí, ktoré sa priamo netýkajú oprávnenosti trestného obvinenia a spravidla tieto konania, medzi iným aj konanie o rozhodnutí o väzbe, nepodliehajú režimu čl. 6 dohovoru. Ak teda konanie o rozhodnutí o väzbe nepodlieha režimu čl. 6 dohovoru, tak ani rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 6 Tpo 37/2007 z 20. septembra 2007 nie je spôsobilé tento článok dohovoru porušiť.

Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Tento článok dohovoru sa tiež zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05).

Ústavný súd rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok De Wilde et al v. Belgicko z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77, etc).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti považuje za zjavne neopodstatnenú, a to pre nedostatok akejkoľvek vecnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označeným článkom dohovoru (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Ústavný súd napokon uvádza, že rozhodovanie o zrušení sťažovateľom označeného právoplatného rozhodnutia vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a prichádzalo by do úvahy iba v tom prípade, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia jeho základných práv. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o tejto časti návrhu na rozhodnutie (petitu sťažnosti) nerozhodoval. Z rovnakého dôvodu ústavný súd nerozhodol ani o náhrade trov konania uplatnených sťažovateľom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2007